

Meiegi kodu on suur ja lai

Ain Kallis, Meteoroloog

“Suur ja lai on maa, mis on mu kodu,” võiks laulda ka Eestis. Meenutagem näiteks esimest maid.

Päikesest põrsasroosaks põlenud nägudega lõuna-eestlased võisid kahjurõõmsalt jälgida õhtul televiisorist, kuidas külmast siniste nägudega ministrid Vabaduse platsil töörahvaga solidaarsust demonstreerisid. Tartumaal tuli pärast volbriööd lõpetavat piksekärgatust päike välja. Ühed panid maal kartuleid, teised linnas õlut. Elavhõbe termomeetris näitas ligi kakskümmend soojapügalat, ultraviolettkiirguse indeks ulatus selle kevade senise maksimumini, 4,4 ühikuni.

Suur oli kontrast 21. aprillil, siis sadas pealinna kandis teistkorselt sel kuul lumeollus maha. Lõunas paistis samas seitse tundi päikest, oli 18 kraadi sooja.

Uuema aja tähelepanekud näitavad, et kosmonautikapäeval, 12. aprillil, sajab sageli lund, lörtsi, lobjakat, loppa, lumekruupe või teralund. Nii oli ka tänavu. Hoopis hull oli ilm lihavõttepühade aegu – see meenutas rohkem jõulupühi. Loode-Eestis küündis lumekihi paksus 21 sentimeetrini. Tuulepuhangud ulatusid isegi sisemaal 18 meetrini sekundis. Hea vähemalt, et külma polnud – kui aprilli lumi olla sõnniku eest, siis külm mõjub orastele lausa mürgina.

Kui Eesti meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis tehti kuukokkuvõtteid, selgus, et kohati kirutud jürikuu ilm polnud sugugi halb. Riigi temperatuuri keskmine sarnanes palga keskmisega – ühe osa kõrged näitajad kompenseerisid külmasaanute oma täielikult. Eesti keskmine oli 6,4°C ehk kolm kraadi tavalisest kõrgem, sademete hulk tuli isegi kahekordne. See oli külvi ootavale maale väga tulus.

Ristna keskmine oli vaid 4,2°C, lämmi oli Võrumaal (8,1°C). Viimane tulemus jäi siiski möödunudaastasele saavutusele, 9,7 kraadile, kõvasti alla.